

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
Č. J.	38/2023
DATUM ZPRACOVÁNÍ	22. května 2023
KONTAKTNÍ OSOBA	Kateřina Kalužová
TELEFON	
E-MAIL	kkaluzova@sPCR.cz

Svaz průmyslu a dopravy České republiky vítá návrh nové právní úpravy zavádějící elektronický stejnopis občanského průkazu, který bude sloužit k týmž účelům jako fyzický průkaz a bude mít tytéž právní účinky jako prokazování fyzickým průkazem.

OBECNÉ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Vydávání výpisů a ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy je koncepčně řešeno v zákoně o informačních systémech veřejné správy č. 365/2000 Sb., kdežto zákon o právu na digitální služby č. 12/2020 Sb. upravuje právo fyzických a právnických osob na poskytování digitálních služeb orgánů veřejné moci při výkonu jejich působnosti. Proto by předmětná legislativní úprava, tj. zavedení elektronického stejnopisu průkazu, měla být řešena přímou novelou zákona č. 365/2000 Sb.

2. V Důvodové zprávě (v části 7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů) na str. 7 je rozpor - ve druhém odstavci je uvedeno, že nebudou zpracovávány další osobní údaje a zároveň v následujícím (třetím) odstavci je uvedeno, že zpracování dalších osobních údajů je přiměřené. Lze konstatovat, že minimálně údaj o tom, že občan má vydán digitální stejnopis průkazu je dalším (novým) zpracovávaným osobním údajem, který bude v budoucnu dále upřesněn o uvedení skutečnosti, jaký konkrétní doklad má občan takto digitalizován v eDokladovce (viz v materiálech uváděné budoucí evropské aktivity i ve vazbě na EIDAS 2). Pokud by byl stejnopis veden i pod určitým identifikátorem, tak i tento je logicky osobním údajem).

3. Užitá terminologie Zákona

Lze poukázat na zbytečnou složitost a nejednotnost užití terminologie, když jsou v Zákoně a v důvodové zprávě uváděny pro jednu instituci tyto pojmy: Poskytovatel digitálního stejnopisu průkazu, Správce portálu veřejné správy, Digitální a informační agentura (dále jen Agentura) a Ústřední správní úřad pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru a pro informační systémy veřejné správy. Přičemž v návrhu § 9a Zákona je uvedeno, že Poskytovatelem digitálního stejnopisu průkazu a mobilní aplikace je Správce portálu veřejné správy a v důvodové zprávě je pak uvedeno, že správcem portálu veřejné správy je Digitální a informační agentura, přičemž tato skutečnost však nevyplývá ze Zákona.

V samotném znění zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který má být Zákonem novelizován, je naopak v § 2a uvedeno, že Agentura je Ústředním správním úřadem pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru a pro informační systémy veřejné správy. Lze doporučit sjednocení užitých, rozdílných termínů pro jednu instituci, kterou je Digitální a informační agentura, např. úpravou jejího vymezení v § 2a zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1) Připomínka k § 9a

Znění nového doplněného § 9a je matoucí, když uvádí, „Vyžaduje-li právní předpis nebo výkon působnosti prokázání totožnosti nebo jiné skutečnosti průkazem, který je veřejnou listinou hmotné povahy, nebo umožňuje-li právní předpis prokázání totožnosti nebo jiné skutečnosti průkazem, který je veřejnou listinou hmotné povahy, lze totožnost nebo jinou skutečnost prokázat digitálním stejnopisem průkazu.“, což může vést k mylnému závěru, že podle tohoto ustanovení lze užít elektronický stejnopis průkazu k dálkovému prokazování totožnosti. Navrhujeme úpravu formulace tohoto ustanovení tak, aby bylo zřejmé, že možnost dálkového prokázání totožnosti není možné pouze užitím digitálního stejnopisu elektronické identifikace.

Návrh na úpravu:

Prozatím se nenavrhuje konkrétní úprava, bude doplněna v závislosti na podobě navrhovaného řešení.

Odůvodnění:

Navržené textace § 9a může vést k nesprávnému výkladu o možnosti dálkového prokázání totožnosti pouze digitálním stejnopisem průkazu, přičemž tato možnost dálkového prokázání totožnosti je upravena zákonem č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, nicméně text Zákona to nijak nereflektuje (není uveden odkaz na tento zákon) a formulace § 9a může vést k nesprávnému výkladu o možnosti dálkového prokázání totožnosti pouze digitálním stejnopisem průkazu.

2) § 9a a § 9b, odst. (2)

V § 9a je uvedeno, že lze „... totožnost (...) prokázat digitálním stejnopisem průkazu“, a to bez omezení. Následně je v § 9b, odst. (2) uvedeno, že půjde pouze o (omezený) „... seznam průkazů, jejichž digitální stejnopis si lze obstarat“. Znění těchto ustanovení si vzájemně odporují, když znění odst. 2 § 9b v podstatě zužuje znění § 9a – digitální stejnopis si nebude možné obstarat vždy, ale pouze v případě, že se jedná o průkaz, který bude uveden v seznamu průkazů.

3) § 9b, odst. (4)

Ve větě „Poskytovatel digitálního stejnopisu průkazu zabezpečí digitální stejnopis průkazu způsobem zajišťujícím integritu, popřípadě původ dat.“ Je nutné nahradit slovo „popřípadě“ za „a“ – původ dat musí být prokazatelný, musí kumulativně platit obě podmínky - integrita i původ dat.

4) § 9c, odst. (2)

Návrh ustanovení definuje, že o digitální stejnopis průkazu lze požádat prostředkem elektronické identifikace vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace.

S ohledem na principy nařízení Evropské unie č. 910/2014 o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu (eIDAS) je nutné zajistit, aby bylo možné o digitální stejnopis průkazu požádat pouze s využitím prostředku na úrovni „VYSOKÁ“ ve smyslu nařízení eIDAS.

Z návrhu ustanovení § 9c, odst. (2) lze však usuzovat, že k vydání digitálního stejnopisu průkazu je možné využít i existující prostředky elektronické identifikace, jakými jsou např. elektronický občanský průkaz, Bank ID, mobilní klíč e-governmentu, a další existující prostředky, z nichž však s výjimkou elektronického občanského průkazu žádný nespĺňuje požadavky na stupeň zabezpečení „VYSOKÁ“, což je zcela nepřijatelné

a také v rozporu se standardy, které budou na elektronickou identitu kladeny v rámci připravované normy „eIDAS2“.

Technické řešení, které bude na základě změny zákona vznikat, musí být adekvátní kvalitě a stupni zabezpečení fyzických dokladů.

5) Důvodová zpráva – obecně

Důvodová zpráva zcela absentuje problematiku bezpečnosti mobilní aplikace, která by měla být již nyní detailně vysvětlena tak, aby následně za účelem naplnění právní úpravy a dodržení termínu její účinnosti nebylo připraveno řešení, které nebude v souladu s bezpečností fyzických dokladů.

6) Důvodová zpráva, kapitola 5, část „Finanční náklady na vybudování potřebné infrastruktury“

Tato kapitola by měla být zpracována mnohem detailněji, zejména pak:

- podrobně specifikovat úpravy stávajícího řešení Portálu veřejné správy,
- není zřejmé, jaké budou náklady na provoz a rozvoj systému a aplikace,
- zcela chybí náklady na vytvoření samotné aplikace,
- uvést, jak bude dané řešení využitelné v rámci připravované normy eIDAS2 a zda budou v této souvislosti náklady vynaloženy efektivně,
- musí se jednat o životaschopné řešení, kde bude již nyní jasné, že bude využitelné a v souladu s připravovanou normou eIDAS2.

7) Důvodová zpráva, kapitola 5, část „Finanční dopad na podnikatelské prostředí“

Tato kapitola je nedostatečně zpracovaná a náklady jsou vyčísleny pouze velmi obecně. Nelze souhlasit např. s konstatováním, že se bude jednat „pouze o softwarové úpravy informačních systémů“. Některé z těchto úprav mohou být časově i finančně náročné a mohou mít dopad na procesy soukromoprávních subjektů a v konečném důsledku mohou být přeneseny na občany jako konečné uživatele daných služeb. Zároveň na základě podkladových dokumentů nelze náklady odhadnout, protože není zřejmý rozsah nutných změn u soukromých subjektů, např. zda převezmou řešení/aplikaci vytvořenou centrálně, zda budou mít povinnost uchovávat data, zda vyplynou požadavky na úpravu systémů kvůli zachování povinností GDPR apod.

V této souvislosti klademe důraz zejména na to, aby bylo řešení maximálně využitelné a v souladu s výše uvedenou připravovanou normou eIDAS2.

8) Předkládací zpráva

Vzhledem k výše uvedené neúplnosti vyčíslení nákladů jsou zde uvedené očekávané dopady na státní rozpočet nepřesné/neúplné.